

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Lege privind modificarea Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj

(garantarea drepturilor persoanelor cu statut de șomer care se deplasează în alt stat – cetățeni ai Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European și ai statelor semnatare ale Acordului Schengen, precum și membrii familiilor acestora)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege:

- creează cadrul necesar aplicării art. 64 și 65 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, CELEX: 32004R0883, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 166 din 30 aprilie 2004, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/1149 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019;

- transpune Recomandarea nr. U2 din 12 iunie 2009 privind aplicarea articolului 64 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului șomerilor care își însoțesc soții sau partenerii care desfășoară o activitate profesională sau comercială în alt stat membru decât statul competent, 2010/C 106/16, CELEX: 32010H0424(03), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 106 din 24 aprilie 2010.

Art. I – Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 295-308, art. 448), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Se completează cu clauza de armonizare cu următorul cuprins:

„Prezenta lege:

- creează cadrul necesar aplicării art. 64 și 65 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, CELEX: 32004R0883, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 166 din 30 aprilie 2004, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/1149 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019;

- transpune Recomandarea nr. U2 din 12 iunie 2009, privind aplicarea articolului 64 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului șomerilor care își însoțesc soții sau partenerii care desfășoară o activitate profesională sau comercială în alt stat membru decât statul competent, 2010/C 106/16, CELEX: 32010H0424(03), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 106 din 24 aprilie 2010.”.

2. Articolul 2 va avea următorul cuprins:

„(1) Prevederile prezentei legi reglementează politica de promovare a ocupării forței de muncă și de migrație în scop de muncă, piața muncii, sistemul instituțional de ocupare a forței de muncă, măsurile de ocupare a forței de muncă, precum și raporturile juridice care apar la implementarea măsurilor de ocupare a forței de muncă.

(2) Prezenta lege reglementează condițiile de intermediere a muncii și de angajare în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova, precum și asigură protecția cetățenilor Republicii Moldova aflați în căutarea unui loc de muncă în străinătate sau care desfășoară activitate de muncă în străinătate.

(3) Prevederile prezentei legi se aplică:

a) cetățenilor Republicii Moldova, persoanelor fizice și juridice care își desfășoară activitatea pe teritoriul Republicii Moldova sau peste hotare;

b) străinilor titulari ai dreptului de ședere permanentă;

c) străinilor titulari ai dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei;

d) străinilor cărora li s-a recunoscut statutul de apatrid în Republica Moldova;

e) beneficiarilor de protecție internațională sau de azil politic;

f) cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European și ale statelor semnatare ale Acordului Schengen (în continuare – stat membru) și membrilor familiilor acestora, titulari ai cărții de rezidență.

(4) Alte categorii de cetățeni străini decât cele prevăzute la alin. (3) beneficiază exclusiv de serviciile de ocupare a forței de muncă prevăzute la art. 24, alin. (2), cu excepția celor oferite doar persoanelor care obțin statut de șomer, precum și de indemnizația de șomaj, în condițiile art. 45 alin. (3).

(5) La aplicarea prevederilor prezentei legi este interzisă orice formă de discriminare bazată pe criteriile stabilite prin Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității.”

3. La articolul 3:

la noțiunea „tinerii NEET” cifrele „29” se substituie cu cifrele „34”;

se completează cu următoarea noțiune:

„*lucrător frontier* – persoană care desfășoară o activitate de muncă într-un stat membru și care are reședință în alt stat membru, în care se întoarce zilnic, cel puțin o dată pe săptămână sau mai rar decât o dată pe săptămână, fără schimbarea reședinței pe întreaga perioadă a activității de muncă.”.

4. La articolul 10 alineatul (5):

litera o) va avea următorul cuprins:

„o) colaborează cu autoritățile competente naționale și internaționale în vederea facilitării schimbului de informații și a respectării cadrului legal aplicabil migrației în scop de muncă și liberei circulații a lucrătorilor;”;

se completează cu litera o¹), cu următorul cuprins:

„o¹) colaborează cu instituțiile similare din statele membre privind plata indemnizațiilor de șomaj, în contextul liberei circulații a lucrătorilor;”.

5. Articolul 14 va avea următorul cuprins:

„(1) Angajatorii contribuie la realizarea politicilor privind ocuparea forței de muncă prin:

- a) crearea de condiții pentru calificarea, recalificarea și perfecționarea salariaților;
- b) informarea Agenției Naționale despre toate locurile de muncă devenite vacante, inclusiv despre locurile de muncă create și/sau rezervate pentru angajarea persoanelor cu dizabilități, în termen de 10 zile lucrătoare de la data la care acestea au devenit vacante, prin publicarea acestora pe portalul www.angajat.md sau prin transmiterea listei locurilor vacante prin poșta electronică, către subdiviziunea teritorială în a cărei rază se află adresa juridică a angajatorului sau locul de muncă, conform modelului aprobat de Agenția Națională;

(2) Ofertele și anunțurile privind locurile de muncă nu includ elemente discriminatorii bazate pe criteriile stabilite prin Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității.

(3) Ofertele de muncă și anunțurile privind locurile de muncă vacante includ toate condițiile de ocupare a locului de muncă.”.

6. La articolul 16 alineatul (2), textul „Legii nr. 133/2011” se substituie cu textul „Legii nr. 195/2024”.

7. La articolul 20:

la alineatul (1) litera a) cifrele „16” se substituie cu cifrele „15”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins: „Persoana care nu și-a găsit un loc de muncă în primele 12 luni de la înregistrarea cu statut de șomer se consideră șomer de lungă durată și beneficiază de suport suplimentar, conform prevederilor Procedurii privind lucru cu șomerii de lungă durată.”;

se completează cu un nou alineat (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Procedura de lucru cu șomerii de lungă durată se aprobă de către directorul Agenției Naționale.”;

la alineatul (4):

la litera a) după cuvintele „încadrării în muncă” se completează cu textul „, , cu excepția șomerilor antrenați în măsurile de formare profesională”;

la litera c¹) după cuvintele „Agenția Națională”, se completează cu textul „, , cu excepția șomerilor antrenați în formare profesională”.

se completează cu un nou alineat (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) Procedura de funcționare a echipelor mobile se aprobă de către directorul Agenției Naționale.”

8. La articolul 21:

la alineatul (1) litera g) va avea următorul cuprins: „neprezentării neîntemeiate la subdiviziunea teritorială, la care este înregistrat, mai mult de 30 de zile calendaristice de la data ultimei vizite, conform programării, precum și la solicitarea acesteia;”;

aliniatul (1¹) va avea următorul cuprins:

„ (1¹) Persoanele înregistrate cu statut de șomer nu sunt scoase din evidență:

a) pe perioada angajării temporare, până la 3 luni, cu condiția informării subdiviziunii teritoriale despre acest fapt, cu cel puțin 3 zile calendaristice înainte de data angajării;

b) pe perioada exercitării în calitate de zilier a activităților necalificate cu caracter ocazional, cu condiția informării subdiviziunii teritoriale despre acest fapt, cu cel puțin 3 zile calendaristice înainte de data angajării.”;

la alineatul (2), litera a) va avea următorul cuprins: „incapacitatea temporară de muncă, conform certificatului medical confirmativ.”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins „Persoanele scoase din evidență din motivele prevăzute la alin. (1) lit. f), g), g¹), l), m), p) și q) au dreptul să depună repetat cerere

pentru înregistrarea cu statut de șomer doar după expirarea termenului de 6 luni de la data scoaterii din evidență.”.

9. La articolul 23 alineatul (3) litera a) cifrele „16” se substituie cu cifrele „15”.

10. La articolul 25 alineatul (2), după cuvintele „precum și din oficiu”, se completează cu cuvintele „sau prin intermediul echipelor mobile”.

11. La articolul 26 alineatul (4) va avea următorul cuprins: „Autocunoașterea reprezintă procesul prin care persoana este sprijinită, prin intermediul consilierii psihologice, în realizarea evaluării și autoevaluării, în scopul corelării abilităților, aptitudinilor, nivelului de studii și experienței profesionale cu interesele sale profesionale.”.

12. La articolul 27¹ alineatul (2) litera a), textul „, , asociații și angajații” se substituie cu cuvintele „și asociații”.

13. La articolul 31 alineatul (3) litera a) va avea următorul cuprins:

„a) cursuri de formare profesională formală și nonformală pe bază de voucher”.

14. La articolul 32:

alineatul (1) după cuvintele „pe bază de voucher”, se completează cu textul: „, în cadrul educației formale și nonformale”;

alineatul (4) după cuvintele „ de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare”, se completează cu textul: „și lista prestatorilor de educație nonformală care au notificat programul la Ministerul Educației și Cercetării”.

15. La articolul 34 alineatul (7) – se abrogă.

16. La articolul 38 alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) În cazul nerespectării obligației prevăzute la alin. (4) sau lichidării înainte de termen a locului de muncă creat sau adaptat, angajatorul restituie:

a) 100% din subvenție – în cazul în care în primele 6 luni de la ziua creării sau adaptării, locul de muncă a fost lichidat sau în cazul în care angajatorul refuză să angajeze un alt șomer direcționat de subdiviziunea teritorială;

b) 50% din subvenție – în cazul în care în perioada de la 7 până la 12 luni de la ziua creării sau adaptării, locul de muncă a fost lichidat sau în cazul în care angajatorul refuză să angajeze un alt șomer direcționat de subdiviziunea teritorială.”.

17. La articolul 39 alineatul (1) cuvintele „care își creează loc de muncă” se substituie cu cuvintele „care creează cel puțin un loc de muncă”.

18. La Capitolul V titlul secțiunii a 3-a va avea următorul cuprins: „Programe și mecanisme de facilitare a ocupării forței de muncă”.

19. La articolul 42:

titlul articolului va avea următorul cuprins: „Programe și mecanisme de facilitare a ocupării forței de muncă”;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Pentru facilitarea ocupării șomerilor se implementează Managementul de caz, în conformitate cu Ordinul ministrului muncii și protecției sociale.”.

20. La articolul 43:

alineatul (5) cuvintele „de examinare a cererii” se exclud.

21. Capitolul V se completează cu o secțiune nouă cu următorul cuprins:

”Secțiunea a 5-a

Șomerii care se deplasează într-un alt stat membru

Articolul 50¹. Menținerea dreptului la indemnizația de șomaj pentru șomerii care se deplasează în alt stat membru

Șomerul care beneficiază de indemnizație de șomaj în Republica Moldova și se deplasează în alt stat membru își menține dreptul la indemnizație prin emiterea actului privind menținerea dreptului la indemnizația de șomaj de către Agenția Națională în următoarele condiții:

a) anterior plecării, persoana înregistrată cu statut de șomer are obligația de a se afla în evidența Agenției Naționale pentru o perioadă de minimum 4 săptămâni calculate de la data înregistrării cu statut de șomer;

b) Agenția Națională emite actul privind menținerea dreptului la indemnizația de șomaj înainte de expirarea termenului prevăzut la lit. a), în cazul în care șomerii însoțesc soții sau concubinii (partenerii) care își desfășoară activitatea de muncă într-un alt stat membru;

c) în termen de 7 zile calendaristice de la data emiterii actului privind menținerea dreptului la indemnizația de șomaj, șomerul are obligația de a se înregistra la serviciul public de ocupare a forței de muncă din statul membru în care se deplasează.

Articolul 50². Perioada de menținere a dreptului la indemnizația de șomaj

(1) Dreptul la indemnizația de șomaj se menține pentru o perioadă de 3 luni de la data

emiterii actului privind menținerea dreptului la indemnizația de șomaj, cu condiția ca durata totală de acordare a indemnizației nu depășește perioada prevăzută de lege, la care are drept șomerul.

(2) În situația în care șomerul revine în statul de reședință înainte de expirarea perioadei de 3 luni menționate la alin. (1), plata indemnizației continuă în conformitate cu prevederile legislației naționale.

(3) Șomerul își pierde dreptul la indemnizația de șomaj, în cazul în care nu revine în statul de reședință înainte de expirarea perioadei de 3 luni menționate la alin. (1).

Articolul 50³. Înregistrarea în evidență a șomerilor cetățeni ai statelor membre și membrii familiilor acestora care se deplasează în Republica Moldova

(1) Șomerul care se deplasează în Republica Moldova pentru a căuta un loc de muncă și care beneficiază de indemnizație de șomaj în statul membru de reședință, se înregistrează în calitate de persoană în căutarea unui loc de muncă la Agenția Națională.

(2) Înregistrarea la Agenția Națională se efectuează în termen de 7 zile calendaristice de la data eliberării actului privind menținerea dreptului la indemnizația de șomaj de către serviciile de ocupare din statul membru în care persoana a beneficiat de indemnizație de șomaj.

(3) Termenul de înregistrare specificat la alin. (2) poate fi prelungit în cazuri de forță majoră stabilite de Guvern. La înregistrare, persoana în căutarea unui loc de muncă beneficiază în condițiile prezentei legi de servicii de ocupare prevăzute la art. 24 alin. (2), cu excepția celor oferite doar persoanelor care obțin statut de șomer. Indemnizația de șomaj pentru persoanele prevăzute la alin. (1) se acordă de către instituția competentă din statul membru în care a dobândit statutul de șomer.

Articolul 50⁴. Regimul de stabilire și plată a indemnizației de șomaj aplicabil lucrătorilor frontaliери

(1) Lucrătorul frontalier, la încetarea activității de muncă se înregistrează cu statut de șomer la serviciul de ocupare a forței de muncă din statul de reședință sau la serviciul de ocupare a forței de muncă din statul membru în care acesta a desfășurat ultima activitate de muncă.

(2) Indemnizația de șomaj se acordă de către instituția competentă din statul în care lucrătorul frontalier a dobândit statutul de șomer, în cuantum și perioada prevăzută de legislația țării respective.

(3) Dreptul la indemnizația de șomaj pentru lucrătorul frontalier se stabilește în condițiile prezentei legi, prin luarea în considerare a stagiului de cotizare realizat în statul în care persoana a desfășurat ultima activitate de muncă.

(4) Cheltuielile aferente plății indemnizației de șomaj pentru șomerii prevăzuți la alin. (2) se rambursează de către instituția competentă din statul membru în care lucrătorul frontalier și-a desfășurat ultima activitate de muncă, în condițiile stabilite de Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului, din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială.

(5) Lucrătorul frontalier cu statut de șomer beneficiază de măsuri de ocupare în condițiile prezentei legi.

(6) Persoana aflată în șomaj, care nu este lucrător frontalier, se înregistrează la serviciul de ocupare a forței de muncă din statul membru în care a desfășurat ultima activitate de muncă sau la serviciul de ocupare a forței de muncă din statul de reședință.

(7) În cazul înregistrării la Agenția Națională a persoanelor prevăzute la alin. (6), la stabilirea dreptului la indemnizație de șomaj se ia în considerare stagiul de cotizare realizat în Republica Moldova și stagiul de cotizare realizat în statul membru în care a desfășurat anterior activitatea de muncă.

(8) Persoanei prevăzute în alin. (7), acordarea indemnizației de șomaj, condițiile de stabilire și perioada de plată sunt reglementate de prezenta lege.

Articolul 50⁵. Aplicarea prevederilor

Procedurile de aplicare a prevederilor prezentei secțiuni se stabilesc de către Guvern.”

22. La articolul 55 alineatul (4) – se abrogă.

23. La articolul 58 alineatul (2) litera a) cuvântul „angajații” se substituie cu cuvântul „asociații”.

24. Articolul 59 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) În termen de 5 zile lucrătoare de la expirarea termenului stabilit pentru prezentarea rapoartelor de activitate, Agenția Națională transmite autorității de licențiere lista agențiilor private care au prezentat rapoartele privind plasarea în câmpul muncii în străinătate a lucrătorilor emigranți.”.

25. La articolul 63² alineatul (3) după cuvântul „înregistrează” se completează cu cuvintele „și radiază”.

26. La Articolul 63⁴:

la alineatul (1) după cuvântul „constată” se completează cu textul „sau sunt informate de către instituțiile prevăzute la art. 63³ alin. (1) despre”;

la alineatul (2), cuvintele „Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene”, se substituie cu cuvintele: „Ministerului Afacerilor Externe”.

Art. II – Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția Art. I pct. 21, care va intra în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

(2) În termen de 3 luni de la data publicării legii, Guvernul va aproba actele normative necesare punerii în aplicare a prezentei legi.

Președintele Parlamentului

Igor GROSU